

О.О. Дзюба

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Оцінка економічної ефективності і результативності реалізації функціональних стратегій підприємства

Актуальність теми. В умовах нестабільної економіки виникає необхідність підвищувати адаптивну готовність підприємства до непередбачуваних змін середовища господарювання. Цьому сприятиме наявність сформованої стратегії, яка дозволить встановити взаємозв'язок між функціональними підрозділами та сприятиме обґрунтованому управлінню. Тема дослідження є актуальною тому що, постійна оцінка ефективності реалізації стратегії дозволить підприємству працювати стабільно і забезпечить йому перспективи для розвитку. Стан вивчення проблеми. Проблемами стратегічного управління займалися І. Ансофф, В.Г. Герасимчук, О.І. Ковтун, В.Ф. Оберемчук, М. Портер, А. Томпсон, М.Г. Саєнко, Дж. Стрікланд, З.Є. Шершньова, А. Чандлер. Загальною думкою є те, що найважливіша проблема підприємства, яке працює в ринкових умовах, – це проблема його виживання і забезпечення безупинного розвитку. Ефективність її вирішення полягає у створенні та реалізації продуктивного «набору стратегій» підприємства.

Мета. Аналіз підходів до оцінки ефективності реалізації стратегії для підвищення успішності діяльності підприємства.

Завдання та методика досліджень. Оцінка рівня реалізації функціональних стратегій вимагає вирішити наступні завдання:

- обрати критеріальні показники для оцінки досягнення стратегій;
- запропонувати методику оцінки зовнішньої ефективності стратегій;
- визначити показники та методику оцінки внутрішньої ефективності стратегій.

Результати досліджень. Для оцінки діючих функціональних стратегій підприємства доцільно провести аналіз зовнішньої і внутрішньої ефективності стратегій.

Зовнішня ефективність стратегій характеризується рівнем досягнення намічених цілей визначають наступні види цілей підприємства: організаційна, маркетингова, виробнича, фінансова і соціальна, що можуть бути виражений за

допомогою бальних оцінок за такою шкалою: повне досягнення цілей – 3 бали; неповне – 2 бали; часткове – 1 бал; ціль не досягнута – 0 балів. Максимальна підсумкова оцінка в 15 балів свідчить про повне досягнення всіх поставлених підприємством цілей. Однією з причин неповного досягнення цілей може бути постановка нереальних цілей або несвоєчасне їх корегування відповідно до зміни умов функціонування підприємства

Внутрішня ефективність стратегій підприємства характеризується елементами і факторами, що визначають внутрішній стан, можливості в значній мірі, ефективність діяльності підприємства, його сильні і слабкі сторони. До переліку показників оцінки внутрішньої ефективності досягнення стратегій пропонуємо включити ті, які найповніше відображають специфіку діяльності підприємств фармацевтичного комплексу ФПК (коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт автономії та рентабельність капіталу - для характеристики вико-нання фінансової стратегії; рентабельність продажів, ринкова частка підприємства, темпи приросту продажів та інтегральний показник конкурентоспроможності - для характеристики виконання маркетингової стратегії; фондовіддача, фондоозброєність, фондозабезпеченість, коефіцієнт оборотності оборотного капіталу, збереженість земельного фонду, коефіцієнт оновлення основних засобів для характеристики бізнес-процесів; продуктивність праці, коефіцієнт плинності кадрів, рівень витрат на підвищення кваліфікації і перепідготовку кадрів, рівень витрат на інноваційну діяльність – для оцінки персонал-стратегії та стратегії НДКР).

Розрахунок економічної ефективності функціональних стратегій підприємств ФПК оцінки величини одержуваної вигоди і рівня витрат на реалізацію функціональних стратегій; формування вихідної бази даних для розрахунків; виконання розрахунків; аналіз і визначення конкретних результатів ефективності. Таким чином, висока ефективність функціональних стратегій підприємств ФПК відповідає більш високому рівню задоволення ринкового попиту при найкращому використанні матеріальних, земельних, трудових і фінансових ресурсів та з урахуванням інноваційної діяльності.

Висновки та пропозиції. Отже, оцінку економічної ефективності функціональних стратегій підприємств за сучасних умов доцільно проводити за системою ключових показників результативності. Основними принципами даної методики є вимірюваність цілей, процесів, результатів та використання в процесі оцінки усіх типів інформації про діяльність підприємства.